

Henk Scholte verlangt naar de negentiende eeuw

PASPOORT

Naam: Henk Scholte
Leeftijd: 43 jaar
Burgerlijke staat: LAT-relatie
Favoriete zanger: Christy Moore (Ierse folk)
Favoriet plekje: Ter Wupping.

Henk Scholte vindt dat de wereld van nu veel te snel in de rondte draait. Nog eerder vindt hij dat hij zichzelf vaak laat meeslepen door de hectiek. Kijk in zijn hart en je ziet het verlangen naar de negentiende eeuw, toen er nog geen auto's en veel minder industrie waren. Gelukkig voor Scholte zijn er zijn wandeltochten, zijn liefde voor Ierland en de erf. Voor de jubilerende muziekgroep zingt hij al jaren zijn Groningstalige liederen. Op die manieren omt hij tot rust en tracht hij in een iets lagere vernelling te leven, weg van alle moderniteiten.

door Marcel Looden

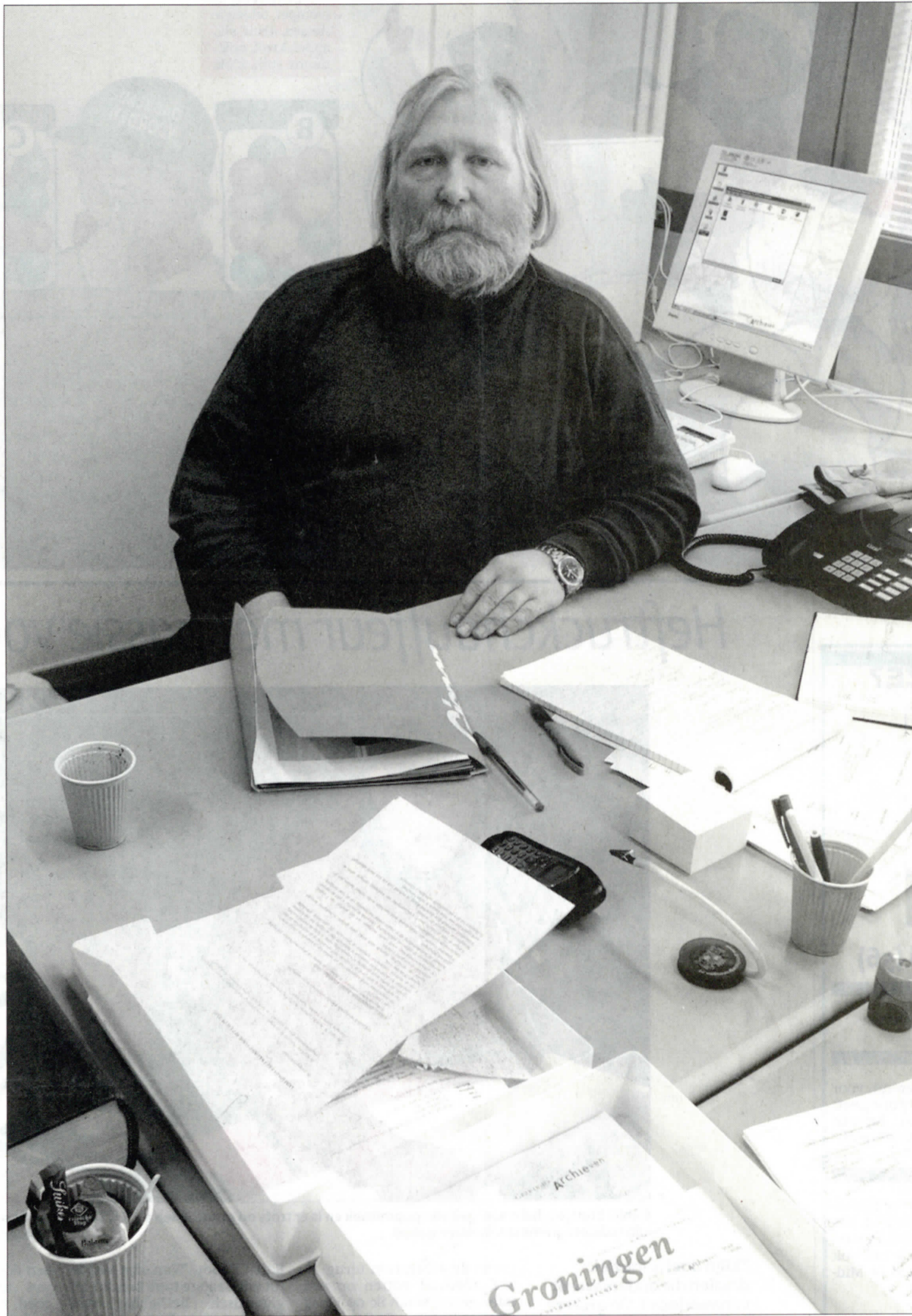
Niet dat hij wereldvreemd is. De computer noemt hij een zegen en hij geniet van de geneugten die het leven nu biedt. Maar een rijbewijs heeft hij niet. Als er een ijdmaschine was, zou hij teugreizen naar het Groningen van voor de auto en de industrie.

Dat is op zich opmerkelijk, want de 43-jarige Scholte roeide op met een fabriekshuis, in Stadskanaal, was er Philips dat de klok sloeg. Zijn ouders werkten in de fabriek, het hele sociale leven was opgebouwd rondom Philips. We hebben zelfs in de lat bij de fabriek gewoond."

"Mijn jeugd was prachtig. Er Apel was een plek waar ik ook vaak was. Bij mijn grootouders die in Barnflair woonden. Klaas Scholte, dat was mijn opa, die kon verhalen vertellen. Hij loog een kikker in een sloot terwijl er geen kikker in zat. Prachtig. Het was een rode familie, er zit zelfs anarchistisch bloed in. Ik ben niet in de fabriek gaan werken, nee. Ik ben gaan studeren in Groningen, geschiedenis en aardrijkskunde naar dat werd niks."

Wilde jaren

In zo begonnen de zeven wilde jaren voor Scholte. Leven als een bohémien, 's nachts werken in een kroeg, verdag spelen op straat. De muziek had hij al ontdekt, hij peelde bij Törf. "Een mooi leven en vergis je niet, het leerde goed geld op hoor, het was geen armoede lijden. Alleen



Henk Scholte op zijn nieuwe werkplek, in de stad. "Maar ik blijf altijd met één been plattelander."

Foto: FPS/Jos Schuurman

's winters, dan was het moeilijk."

"In 1989 kreeg ik een uitnodiging van een Duitser voor een gesprek. Ik er heen met een kegel, want ik had de vorige nacht gewerkt. Ik wist niet precies waar het omging, bleek het een sollicita-

tiesgesprek voor de Eems-Dollard Regio te zijn. Dat vernam ik later pas."

Hij kreeg de baan, ondanks de kegel, en heeft die nog altijd. Scholte organiseert en steunt grensoverschrijdende activiteiten op cultureel gebied. Hij reist per trein naar

zijn werkplek in Nieuweschans, vanuit de stad want daar is hij altijd blijven wonen. Hij zit daar dicht bij Eddy de Jonge, adjunct-directeur van het Groninger Museum en zijn Törf-maatje van het eerste uur.

"Eddy was een van de op-

richters, dertig jaar geleden. Die eerste band is uit elkaar gevallen en ik ben er in 1975 bijgekomen, alleen met Eddy toen. We zijn nu met z'n zeven en treden zeker veertig keer per jaar op. Altijd Groningstalig. Törf is de rode draad in mijn leven."

Zijn liefde voor zijn moeders taal zit heel diep, net als die voor zijn streek. Misschien dat daarom Ierland een zo geliefd oord is, met zo veel mensen die er als bomeer zijn geworteld. Hij ging er in de jaren zeventig voor het eerst naar toe en het voelde als een thuiskomst. "Ik heb er rondgetrokken en het was heerlijk rustig. Ik was toen ook al gek van de Ierse literatuur. James Joyce en andere schrijvers. Ik houd daar nog altijd van."

Hij vertelt over de ontmoetingen met Ierland die heel rustig leven. Ze staan voor altijd in zijn geheugen gegrift. Scholte heeft het vermogen groots te genieten van kleine momenten en die dan altijd bij zich te bewaren. Als wandelaar heeft hij verschillende van zulke momenten gehad. Nooit vergeet hij meer een voettocht door Westerwold met twee vrienden, op een dag dat het leek of er geen auto reed. Een onvergetelijke ervaring.

Die afkeer van auto's stamt wellicht uit de tijd dat hij lid was van de NJN, de vereniging voor natuurstudie. Dat is lang geleden maar ook die herinneringen zijn heel sterk en de invloed van de vereniging ook. Hij heeft het niet zo over veel moderniteiten. "Ik ben een romanticus, dat klopt. Daarom ook mijn voorliefde voor de negentiende eeuw."

De dood

De treinreizen zijn binnenkort voorbij. Scholte gaat namelijk werken voor de nieuwe Stichting Huis de Groninger Cultuur en die zetelt in de stad. Hij gaat er weer culturele activiteiten opzetten en verheugt zich op de nieuwe hoofdstuk in zijn leven. Hij heeft zijn dalen gehad, de dood heeft mensen weggerukt en relaties zijn verbroken. Maar hij heeft een vriendin, Ierland en Törf.

En natuurlijk zijn kleine momenten van geluk. Misschien blijkt later, als hij de rekening van het leven opmaakt, het volgende moment het mooiste te zijn geweest: in Ierland wandelde hij ooit naar het huis van Martje Toonder en daar zag hij de grote tekenaar lopen. Ze kregen en praatten een uur lang en daar kwam alles samen. Twee kunstenaars met Gronings bloed, want Toonder's voorouders komen van het Hogeland, op het Ierse land waar de negentiende eeuw veel dichterbij is.

TÖRF IN OUDESCHANS

Henk Scholte zingt morgen in het plekje in Oudeschans. Hij treedt er op met Törf en vertolkt onder meer gedichten van Simon van Wattum. Het zogenoemde Snertconcert begint om 11.30 uur. [DvN 15-2-03](#)